

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

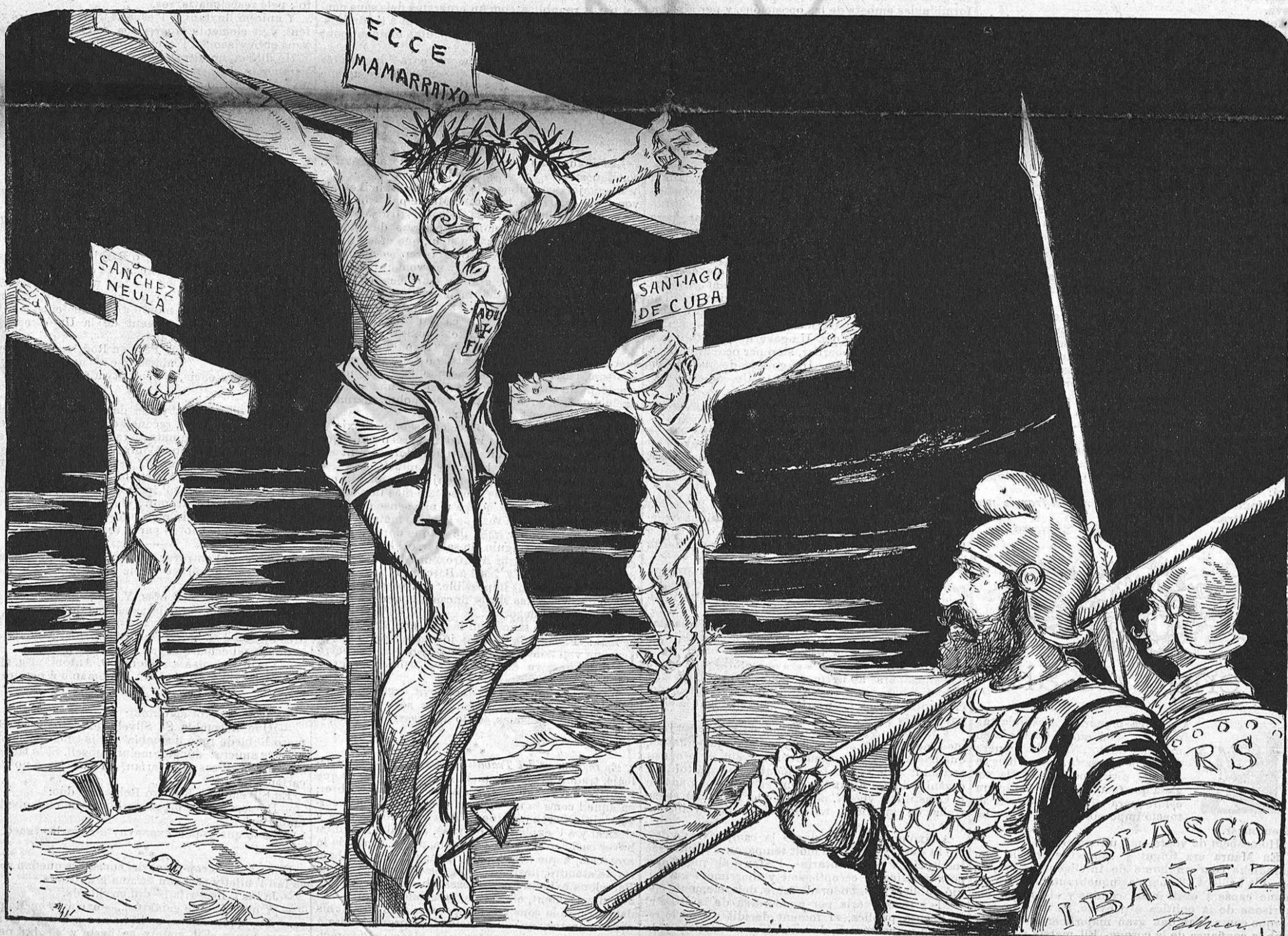
DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagost)ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MÍS, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONAPREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre Espanya pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

L'últim redolí de l'auca de 'n Maura

Aquí da fin el sainete...
¡Perdonad sus muchas faltas!

Dos anys y mitj escassos fá que D. Alfonso XIII va començar á renyar per haver cumplert sa major edat, y en aquest curt espai de temps ja hi ha hagut dues Corts, un govern liberal y tres de conservadors, sense contar una que altra crisi parcial. Se deya que la República del 73 devorava depressa als seus homes y que per aixó vā caure. Que's dirá de l'actual monarquia?

El ministeri Azcárraga no representa cap solució, com no s'igual la de tapar un forat. Es un ministeri de insignificants... aixó sí, tots ells molt neos, molt reaccionaris, molt clericals, pero tan inconsistentes, tan impossibles de tenir-se drets per son propi equilibri, que per no caure als pochs días d'esser nombrats han hagut de suspender les sessions de Corts y demanar á n'en Maura y á n'en Silvela, que 'ls protegeixin y 'ls amparin. Unicament així podrán menjar ab alguna tranquilitat el gall de Nadal, pero un cop passades las festas, no serà tan fácil que pugui pahirlo.

En Maura qu'en un principi's mostrava molt disgustat y volia fer revelacions importants sobre la última crisi, sembla que s'ha calmat una mica, y ha emprés un viatje á Alemania, ahont hi te un noy qu'estudia.

Ditzós ell que pot enviar als seus fills á estudiar á la ilustrada terra de Lutero! No tots els espanyols ho poden fer.

Pero ¿qué dirán els jesuïtas quan ho sápigam?

La Companyia de Jesús que sosté tants establecements d'ensenyança, entre ells la famosa Universitat de Deusto, s'escandalizarán al veure que un home tan jesuitat com l'Amo Toni, envia 'ls seus fills á inscriuirse en terra de heretges protestants. No implíca aquest fet la més catègorica desautorització de la ensenyança jesuïtica?

Tot lo que vulguin; però en Maura podrà dir:—Jo vuli que 'ls meus fills aprenquin y sápigam lo que's necessita per anar á caball. L'ensenyança jesuïtica bona es pel resto dels espanyols destinat á portar la carga ab santa resignació, no pels meus fills que vull que causin espuelas y manejin el látigo. Els jesuïtas ensenyen á trotar; els professors alemanys á montar... y jo destino els meus fills á plassas montadas. La regeneració ben entesa comenza per casa meva.

Aquí tenen un cas particular que retrata al viu las verdaderas aspiracions y la hipocresía dels regeneradors monárquics.

Un quadro de l'Espanya tètrica.

A Peñafiel, ciutat andalusa, hi ha una horta nombrada *La huerta del francés*, en la qual s'hi va descubrir un cadáver enterrat, y darrera de aquest un altre, y un altre á continuació fins á sis, tots ab senyals de haver sigut morts ab violència. Què significa aquell extrany cementiri clandestí?

Prompte va avergonyir-se. Els propietaris de l'horta hi tenían instalat un garito, en el qual podia juntarse á cubert de la vigilancia de les autoritats. Allí eren atrets els punts, pera donar esplai al seu vici favorit. Pero alguns dels qui entravan ja no'n sortien més. La finca era una ratera, y 'ls amos de la timba 'ls matavan pera robarlos y una vegada morts els enterravan.

Representaven al viu l'acte quart del *Rigoletto*. *La huerta del francés*, era una nova covatxa del bandoler *Sparafucile*.

Lo més xocant es que realisaven aquests crims ab la major impunitat, sense deixar rastre. La broma abominable ha durat quatre anys, sense que mai ningú n'hagués hagut esment, ni les autoritats, ni 'ls veïns del poble. Las víctimes desapareixen sense cridar l'atenció de ningú. El descubriment dels cadàvers se deu á una casualitat.

Els criminals han sigut capturats, y ho han cantat tot, fent alardes de la seva valentia. El poble indignat volia linxarlos.

La p'empesa, amiga de despertar las sensacions del pùblic, ja té tela tallada per estona, ab gran satisfacció del beatífich D. Marcelo, que sens dupte dirá:

—Mentre s'ocupan de la *Huerta del francés* me deixaran tranquil á mí.

PEP BULLANGA

Venga de ahí

A política monárquica sembla talment qu'está empantanagada en una mar de lliot. No troba manera de desprendre's d'en. Quan més se belluga, pitjor per ella: cada vegada que fa un moviment ó bé un esforç pera sortir de questa situació impossible, més s'hi acaba d'enfonzar.

Ho acabem de veure en l'última crisi.

En Maura era tingut y reputat entre 'ls monárquics com un home de intel·ligència clara, de paraula brillant, d'energia inquebrantable; com un home capás d'obrir nous camins y aixampliar els horizons de la política espanyola. Se'l creya fort porque contava ab una gran majoria en el Congrés y ab la confiança de la corona. Ell mateix se considerava insustituible y parlava de quinquenies y més quinquenies de poder.

Y a pesar de tot, s'ha reprodugit en ell la faula

dels comptes de la lletera. A lo millor dels seus càlculs optimistas, per una qüestió insignificant, que més que qüestió sembla un pretext buscat, topa ab la prerrogativa regia, se li treca'l gerro y se li escampa tota la llet per terra.

Veritat és qu'en un any de governar sense contrast, no havia fet altra cosa que anar-se enfonsant en el llotós pantano de la reacció y el clericalisme, y ja es sabut qu'en aquesta trista y apurada situació no es possible remontar el vol materialment, per més que l'imaginació voli y s'esplai.

Ara ha cayut, deixant tota la feyna que 's proposava realitzar mal embastida, inaprofitable. No ha tingut ni tan sola la trassa de consumir lo més elemental del seu programa regressiu y de combat contra 'ls avessors cada dia creixents del partit republicà. Impotent ha sigut pera completar la maquinada *vaticanicació* d'Espanya y 'l projectat *descuaje* de la democracia en las corporacions populars conquistadas á forsa de vots pel sufragi universal.

Se l'tenia per un atleta de la monarquia y ha resultat un impostor més, com tots els qu' estan al servei de la caduca institució.

* * *

Pera substituirlo no hi ha hagut medi de apelar, com s'apela en totes las monarquias constitucionals que gosan de una existència regular, á una de aquelles organitzacions sólides y ben constituides que ab el nom de partits y tenint las seves arrels en una part de l'opinió, constitueixen els únichs instruments de govern.

Així no n'hi ha de aquests instruments regulars. Minats per la rivalitat, sense idees, sense fé, sense altres aspiracions que las de medrar á expensas del país, aquí no hi ha ja partits monárquics; aquí no hi ha més que oligarquías y pandillas de cortesans. Y's troben tan descompostes, que son completamente inservibles. Y están tan desacreditades, que 'l cridarlas á governar ja no es cap solució, sino al contrari, un gran perill, no ja sols pel país, sino per las mateixas institucions que á elles se confiun impreudentment.

Així hem vist que l'última crisi no s'ha pogut resoldre de una manera regular, á la fàs del país, públicament. Ni s'ha pogut resoldre en aquesta forma, ni tan sola se pot explicar el motiu de la seva resolució.

De aquí la clausura temporal de las Corts, com si 'l ministeri que s'ha format en las camarillas del Palacio y baixa la pressió de determinadas influencias, entre las quals y en primer lloc señala tothom la del jesuitisme, se considerés á sí mateix impracticable.

A cop calent no hauria trobat en las filas de la majoria desconcertada y plena de disgust per la cayuda del seu ídol, un escut prou solít contra 'ls formidables embarts de las oposicions, y per això ha preferit suspendre las sessions de Corts y donar temps al temps, al objecte de construir ab els materials de la intriga novas obres de defensa, darrera de las quals poder resguardar-se.

El jesuitisme, pare de la criatura, continuará traballant y posant en exercici la seva mònita, mentre se tanca la tribuna del Parlament y 's condemna a silenci als representants del país.

* * *

La veritat es que lo que acaba de succeir sembla una burla.

Quan la nació agonisa; quan la miseria y la fam se ceban en las classes treballadores; quan tots las fonts de la producció y de la riquesa van estancantse; quan tothom reclama midas urgents pera sortir de un estat cada dia més terrible y vergonyós, se dona á Espanya per tot consol un govern presidit per l'organizador de la derrota, per l'home funest qu'envia á la joventut espanyola á morir miserablement en las colonies y format per una colla de nulitats que no tenen ni poden ostentar altra condició que la marca del més despreciable esperit reaccionari y clerical.

Un govern de burlots. Un govern constituit, no precisament pera governar, sino per ocupar el lloc dels que deurian fer-ho. Un govern de *quit y pon* representant de una interinat. Un govern català-plasma. Un pegat en el banch blau.

Rahó té en Salmerón quan califica á l'última perturbació de crisi del régimen.

Quan un régime no té altres solucions que la que se'n acaba de oferir, fins els més benévolos ab ell, haurán de confessar, si son sincers, que aquest régime ha fracassat.

* * *

Desde molt temps enrera y apoyats á la vegada que ab el lògich raciocini, ab una continua experiència hem vingut dihen y sostinent que aquí á Espanya la monarquia es totalment incompatible ab la democracia.

Pero ara precisa aixampliar el círcul de la incompatibilitat y s'ha de reconeixer, que no sols es incompatible ab la democracia, sino fins ab las institucions parlamentaries.

En apoyo de aquesta afirmació parlen totas las crisis sobrevingudes de una manera soptada y resoltas sempre á espaldas del Parlament. Hi parla sobre tot l'última, la més grave de totes, què acaba de solucionar-se ab la constitució de un govern que no pot governar, ni donar rahó de la seva existència, motiu pel qual son primer acte ha sigut la clausura de les Corts.

Y tan patent es aquesta incompatibilitat del régime monárquic ab las institucions parlamentaries, que passa avuy com á moneda corrent el propòsit atributiv d'elements determinats, de sustituir la organització del Estat tal com està determinada en la Constitució vigent, per un poder personal sense trabas de cap mena, autocràtic, militar y absolutista.

Això obreix sens dupte la campanya de descrédit que ve fentse de molt temps ensé contra las institucions parlamentaries, l'afany ab que 's procura intoxicar d'excepticisme y aburriment á l'opinió pública, la inmoderada febre dels elements clericals y reaccionaris per apoderar-se de la direcció de la cosa pública, el foment decidit de tot lo regressiu y anacrònic, de las ordres monàsticas y de las manifestacions pseudo-religiosas. Se busca evidentment instituir el predomini del carlisme sense D. Carlos.

Pero això no serà. Perque aquests deliris pugnan no sols ab l'esperit del segle, sino també ab la decisió del poble.

No voldrà el poble abandonar las posicions conquistades després de un segle de lluyas y combates: no permetrà que la nació espanyola sigui llansada al fons del tenebrós abisme... Y si es precis, sabrà redimir ab la seva sanch, la sanch derramada pròdigament pels nostres pares y pels nostres avis en els eterns combats contra la reacció y contra l'absolutisme.

Visqué preparats pera lo que puga succeir... Y segur de que las intemperancies reaccionaries portadas al últim extrem han de ser las inevitables provocadoras de una necessària revolució, diguem deud'ara ab ayre de desafío:

—Venga de ahí!

P. K.

Questions locals

UN CAMBI DE ORIENTACIÓ

ERA que 'l partit republicà logri cumplir desde la Corporació municipal els compromisos que té contrets ab el poble de Barcelona, será precis que las aspiracions dels seus representants en l'Ajuntament pugui realitzar-se sens les trabas y engorros que la llei vigent oposa á la seva gestió.

Així s'acaba de veure en la famosa sessió de la Junta municipal qu'entengut en la discussió y aprobació dels pressupostos pera l'últim exercici.

Si de alguna cosa pecava 'l projecte presentat per la Comissió de Hisenda y estudiats pels republicans que d'ella forman part, era de massa tímít y considerat. Era un pressupost de transacció y benevolència, més atent als interessos generals de la ciutat que á les peculiares y legítimes aspiracions del partit republicà. Sens dupte la Comissió de Hisenda tingut en compte al formarlo que no podia excedir del just medi que adoptà per norma, sense corre 'l perill de veure'l derrotat en la Junta Municipal.

En això s'equivoca de mitj á mitj, puig á pesar de la seva moderació, derrotat sigue de la mateixa manera. Haventlo de ser aixís com aixís, més li hauria valgut á la Comissió de Hisenda presentar un projecte ben radical, que al caure venut pels votos dels contraris, s'hauria alstat com una bandera del partit republicà, com un programa dels seus pensaments y punts de vista en lo referent á l'administració y al govern de aquesta ciutat eminentment republicana.

Veritat es que no s'podia preveure l'insensat de la conjura perdiogato-fusionista-burguesa, que ab l'apoyu decidit del Sr. Mir y Miró (sempre discrepant) se va complaure en destruir el projecte de la Comissió de Hisenda, sols pel gust de destruir-ho.

Las deduccions que s'desprenen de aquest fet, son aquestas:

Els majors contribuents que constitueixen els vocals associats de la Junta Municipal—sobre tot quan hi ha qui s'encarrega de convertir-los en consellers de guix—son enemics declarats de tot nou impost, per insignificant que sigui, que afecti directament als seus interessos. Son els representants de la propietat y de l'industria, y no voleu sentir parlar de que 's gravin determinats articles qu'en totes las grans ciutats del món contribueixen als gastos municipals, ni 'ls materials de construcció que 's troben en el mateix cas, ni molt menos las tribunes y 'ls lucernaris ab els quals usufrueixen gratuitament servituds sobre la via pública de propietat del municipi. Tancats en el més refinat egoisme, passan bonament perque 'ls gastos municipals pesin principalment y casi de una manera exclusiva sobre l'alimentació del poble, mermada per l'odiós impost de consums.

E s'hi va molt bé que Barcelona s'embelleix i 's desenvolli, que las seves industries prosperin y que les seves propietats augmentin de valor, pagant els pobres la major part dels serveis municipals.

Que 'ls pobres no puguen menjar, que passin mil apuros per atendre á les necessitats més imperiosas de la vida es cosa que 'ls té á n'ells sense cnydado. Tampoc els importa res que ja ni 'ls mateixos consums puguin donar més de lo que donan, y que tots els exercicis tinguen de saldarse ab deficit. La seva previsió no arriba á entreveure la possibilitat de que algun dia 's fassi á Barcelona la vida del obrer completament impossible. Llavoras ja 'ns dirán lo que valen las seves fincas y lo que 'ls hi portan els seus negocis.

De moment se tancan en la màxima bárbarament egoista: «Primer jo, després jo y sempre jo,» y deixan que vagi continuant aquest régime de contribució progressiva al revés, de contribució progressiva sobre la miseria.

Serà precis que vingui una nova organització social. Ells, volentia evitar, fan ab la seva imprevisió y ab els seus egoismes, tot lo necessari per a pressurarla.

En el *Foment del Traball Nacional*, foco de privilegis, traduït generalment en grans balanços que forman contrast ab la penuria y la miseria del obrer; en aquell centre que de uns quants anys ensé serveix de alberch predilecte á la reacció política y clerical y á l'exploitació burguesa, fins al extrem de haver casi arribat á fer odiosa la noble causa de la protecció, á que deu 'l seu origen; allí ahont s'hauria de atendre, hasta per ego me ben entès, lo que Barcelona exigeix y las classes obreras necessitan, alí, precisament, els vocals associats signaren cridats a rebre la consigna de oposarse resoltament als nous impostos, qu'en relació á la gran riquesa á que afectavan, representan una biccota; allí, precisament, se 'ls instruï, se 'ls disciplina y se 'ls posa á las ordres del sardanista Cambó pera que l'aju-

dessin á derrotar, á destruir, á enderrocar l'obra dels regidors republicans.

Y l'empresa resultà senzillíssima. Eran, com se sol dir, fabas contadas.

Tants vocals associats tots á la una, sumats als perdigots de 'n Cambó (descartant la resta dels sevys Carner, Sunyol, Giralt y Verdaguer y Pijoán, regionalistes dignes que no volgieren tenir art ni part en la maniobra cambonesca) y units als cinch fusionistes, y contant ademés ab l'apoyu decidit del Sr. Mir y Miró (que s'ha tornat á omplir de gloria als ulls del partit republicà) formaren un potiti extravagant pero també una forsa numèricament invencible, dos vegades superior al contingut de la majoria republicana.

Já 'n tenian prou y massa per arollar á la majoria. Portavan amagat á la butxaca un projecte per oposar al projecte republicà, y en l'estudi del qual no s'hi trencaren gayre l'cap, ja qu'és un calch dels pressupostos últims; el presentaren de sorte, y sense i menos donar temps á estudiarlo, allí va y vots son trufos.

Res els importava que institucions tan beneficioses á les classes pobres com l'ampliació del servei de lactancia y l'establiment de les caixas escolars anessin per terra: lo essencial per ells era fastidiar als republicans, fer fracassar totes las seves iniciatives, deixarlos sense recursos y trabats y lligats per durant el pròxim exercici del

L' imperial Toledo ha sigut fins ara una de les ciutats més levítiques d'Espanya, un verdader refugi del clericalisme, consagrat per una sèrie de seculares tradicions.

Donchs á pesar del seu abolengo, han anat a Toledo en Leroux, en Junoy, en Nougués, en Menéndez Pellarés y l'Anglés, han predicat la bona nova republicana, y un número immens de toledans han acollit els seus discursos ab el més calorós entusiasme. La República pot contar ab el apoyo decidit del poble de Toledo. El poble de Toledo, tom el Llátzer del Evangelí, s'ha aixecat de la seva sepultura per aclamarla.

Extenguts per tot arreu aquesta acció viva, enèrgica y resolta, y per tot Espanya reviurán els entusiasmes republicans.

Y quan li diuin: —Alsat, Espanyal, viva Deu que's alsarà!

Final de unas lamentacions de *El gran trapella*:

«Si los que todos los días nos vemos amenazados... no sabemos sacudir la apatía y crear esta opinión de que tan necesario está el gobierno, entonces muramos como cristianos sin quejarnos, ya que no hemos sabido luchar como caballeros.»

Préguinno nota. Segons D. Teodoro cristia y caballer son dos coses molt distintas, y en certa manera contraposades.

Jo no hauria dit may tant; pero ell ho afirma y algun motiu tindrà per afirmarlo.

La escena á Sant Petersburg. Se donava una funerà en el Teatro Michel i al aparéixer un artista francès cuberta de joyas, notà'l públic que dirigia una rialleta al gran duch Miquel, cunf del Czar, del qual es querida.

La concurrencia en massa se posá á murmurar escandalizada, y entre el murmurí se sentí una veu estentórea que cridava: «Aqueixas joyas han sigut compradas ab el diner que havia de servir pera l'esquadra.»

El gran duch sortí del teatro escorregut entre 'ls xiulets y 'ls crits de indignació de tot el públic.

Escenes de questa classe soien ser els preludis de las grans revolucions.

En Castellano, al ser nombrat ministro de Hisenda, era president del trust dels alcoholos.

Naturalment, que sols pel ben veure ha dimittit el càrrec; pero es inquestionable qu'en el trust dels alcoholos s'hi ha deixat la copeta, pera tornàrsela á omplir quan deixa de formar part del trust del poder...

Home petit, carregat de trustos.

Al caure en Maura, l'*Avi Brus* va perdre l'món de vista. Estava tan desesperat, que posava com á trinxar d'un dels seus devantalys, la següent afirmació:

«La caída de Maura es una gran desgracia nacional.»

Ara tinguin en compte lo que va dir l'Amo Toni: «Jo no me n'he anat; me n'han tret», y respondigu vostés ó respongu 'l mateix *Avi Brus*, si te pit per ferho: ¿Qui es l'autor de la desgracia nacional?

CONSTANTÍ, 12 de desembre

Apesar de no ser metje ni tindre pretensions de curandero, m' permeto receptar una fórmula á un dels radans místichs de questa vila y en els Bolards Serra. Creigum mossen *Guitarrista*, prengui aquest acreditad purgant com á preventiu, de las graves consequencies que li poden portar, lo tindre la llengua tan bruta com tenia el diumenge últim en aquella vetllada provocada.

¿Qué li ha fet la prempresa liberal, y els lliure-pensadors? ¿No sab que tan sola anomenantlos els embruts? ¿No l'ruberisa el pensar que desarolla un tema besial ab unes frasses mes baixas que les que usan en els meetings els desgraciats que apenas han pogut rebre las primeras nocions? ¿No l'avergoneix el veure que maltracta á unes celebratius de la ciencia y filosofia, honra y gloria del partit republicà un buyda ollas com vosté pel mer fet de usar els seu dret?

Un altre dia que estiguí replí prengui tila puig els liberals constantinenses estem disposats á acceptarli el rete sempre que 'l torni á llençar.

PALAFRUGELL, 19 de desembre

Un important enterro civil va celebrarse el dia 18 del actual. El cadavre del conseqüent republicà Joseph Rós que morí als 71 anys, va ser acompañat per unes 200 persones. La orquesta vella de la població tocà algunes pessases alusivas y la caixa fou cuberta de rams d'olivera.

Descansí en pau el correglionari!

ESPOLLA, 19 de desembre

Divendres passat tingué lloch en lo teatre rectoral d'aquest poble, la representació d'un graciós y divertit sainet, en el que hi prengueren part l'*escusa xamanyesa*, el seu *manobra* y una dona que no parlava.

Dita pessa s'titulà *Rahons al quadro... malas*, per ser moltes las rahons y crits qu'hi hagué, hasta l'punt de que 'ls transeunts, que per casualitat passavan per devant de la casa, se veieren obligats á esforçar el pas pera sentir aquell fenomenal escàndol.

D'aquí resultaren els següents comentaris: Hi hagué qui deia qu'al picars las crestas els dos *pollos*, provenia d'una acalorada discussió sobre las sardanas del veïnat de Mollet; altres deyan si 'l manobra havia acariciat massa la botella y no faltà qui sostingué que la fresca fou promoguda per aquella dona que no parlava.

Senyor don *Fum d'Estampa*: ¿Es aquesta l'humilitat que 's sol dir que Cristo recomenà als seus deixebles?

SITGES, 17 de desembre

El Eco de Sitges periòdich tonto y carriñol, porta voz de la murriella reaccionaria conservadora, s'despenja en el número de la present semana ab la següent gazetilla que copiada literalment diu: *Entre tinieblas repartieron el pasado domingo algunas hojas clandestinas de carácter anarquista por unos cuantos sujetos forasteros a quienes ignoramos se haya detenido.*

Las fullas de referencia son clandestinas pel fet de no portar peu de impremta, pero nosaltres els republicans demostrarem palmariament y en tots els terrenos, que ditz fullas foren impresas en la mateixa impremta del mencionat periòdich, del qual es Director-pantalla el ximplici *Agutilete*, qui, instigat pel seu amo l'ex-cacich planista senyor *Ventureta*, ha portat á cap la mes incalificable de las tras'adas.

Com pot suposar-se, el móbil que ha mogut á aquests

dos fulanos no es altre que el de excitar el zel de las autoritats contra uns quants honrats trabajadores, pel monstruós crim de distingir-se per las sevases republicanas absolutament radicals.

Per que vagin ab cuidado l'*Agutilete* y el senyor *Ventureta*; aquest procedir innoble, aquesta conducta baixa y rascra, aquesta dolació vil y solapada no donarán ni poden donar els resultats que han concebit sos cervells congetturate per l'odi; per aquest odi musical y salvaje que senten per tot el que significa democracia, llibertat.

La indignació humana té 'ls seus límits com altres moltes coses; si aquella estalla, no serà segurament l'*Agutilete* el senyor *Ventureta* els que menos sufreixin las consecuencias.

OLESA DE MONTSERRAT, 20 de desembre.

El diumenge passat els carcundas de questa vila inauguren el seu local. Havent demanat quart-y-auda als seus correligionaris de fora, no lograren reunir-se més enllà de 150. En canvi, en l'hermós local de *Fraternidad republicana* s'hi donava al mateix temps un concert y l'local estava atestat, havent-hi assistit més de 500 persones.

Un orador carca embestí furios contra 'ls liberals, sense recordar-se que 'la carlins oleans en massa votaren la candidatura de 'n Salà que per liberal passa y fins de demòcrata vol ser, encara que no sigui ni una cosa ni un'altra. Pero 'la carlins, com he dit, el votaren tots ab tal decisió, que l'únich d'ells que 's negà á ferho, elegant que no tenia dues caras, sigué expulsat del cassino.

CALELLA, 18 de desembre

Sabem que 'ls enemichs de la democracia, la llibertat y 'l progrés no hi caben de satisfacció porque 'ls obrers no'n varen deixar son espacis local pera celebrar el mitin republicà del dia 11, el qual lo tinguerem de verificar en una propietat del eminent republicà D. Federich Forest.

No s'alegrin per tan poca cosa 'ls nostres enemichs puig que, de prop d'ell, els obrers de Calella com d'altres parts, haurán de venir á engroixir las filas del partit d'*Unió Republicana*, si no voleu encare ser pitjor tractats de que ho son avuy des que, per ventura, 'ls clericals y monàrquics han dit ni darán mai completa satisfacció á las urgentes e imperiosas necessitats de las classes menesteroses? ¿Es que, per ventura, en questa tan bona com desgraciada vila, han rebut mai els trabajadors per part de los burgesos, ni de ningú, ni tan siquera la esperança de ser respectats els seus mes pe tits lleigments drets?

Y si xó encare sense tractar de las injusticias de que se 's ha fet víctimas en las ignominiosas guerras colonials.

CATAPLUM!

¡Ave María Puríssima!
¡Lo que som en aquest mon!
Quan menos s'ho figura, salta l'amo y crida: ¡Prou!

Tants discursos kilomètrichs, tants ayres de gladiador, tant posa els brassos en jarra, tanta gresca, tant soroll, ten qué han parat cap y al títim? En el patatam més gros que s'ha vist jamay á Espanya, patria, com ja sab tothom, de las sorpresas famosas y 'l xarroteig dels moixóns...

De res li ha servit ser l'ídol del partit conservador, qu'en don Anton creya véurehi el domador valeros del llop revolucionari; de res li ha valgut l'honor de tenir á prop seu als frares, al madurs del morro fort y á la gran massa dels neutrals, inconscients admiradors de tot el qui sab fé'l guapo y, vingui ó no vingui á tom, parla sempre d'ans i tirs y de rompre nous del coll.

'Tot ha resultat iniúll! L'incomparable orador, l'espatriant super-home, el gegant maravellós á qui la gent de pessetas saludava no fa molt cridantli: ¡Así se gobernau!, se'n aná al lit tot coyo, deixant el bastó de mando á la porta del rebost, y l'endemà al despertarse trobava—¡horror dels horrors!—que ja no era super-home, ni gegant, ni gladiador, ni eminencia, ni ministre!

No era més que un pobre atlot á qui, sense dari excuses ni demostrar-li atencions, s'acompanyava á la porta per hont surten quan ja es fosch els trastos que per inútils fan nosa fins pels recòns.

¡Pobre Maura!... ¡Tan en serio que s'havia pres allò de regenerar la patria y fabricar molitos nous! ¡Tan convensut que vivia de que sense 'ls seus sermons y sense l'esforç titánich de sus graps de lleó no era possible qu'Espanya s'aguantés ni mitj segon...

¡Ilusiones engañosas! ¡Sonris d'àngel... bufador! D'aquelles hermosas frasses, d'aquells cops de Napoleón, d'aquells célebres quinquies ab que en els moments d'humor anonadava als contraris, donantlos la convicció de que aquí teniam Maura per un sige y mitj ó dos, á horas d'ara ja no' queda res més que débils recorts que 'l vent de Desembre escampa com si fossin grans de pols.

¡Pobre César de Mallorca! Com si apearlo fos poch, mirin de quina manera venen á fer entendre al món que avuy dia per supirlo qualsevol quilis es bo!...

No l'releva en Villaverde, que al fi y al cap es un noi que 'ns curarà la moneda tan bon punt tingué acasió; no l'releva 'l senyor Dato, sociólech de gran renom entre 'la obrera de levita y 'la sabis de similor; i nada menos que l'releva

Nadal frustrat

—Ja 'l tenia coll avall,
quan, j'mireu si aixó no es pega!,

ja 'l tenia coll avall,
quan vé aquest jy m' pren el gall!

l' Azcárraga, el vell bocoy, el zero de la quadrilla, el neula més carregós qu'en el tablero polític ha trobat colocació...

Vist aixó, ¿com no explicarse que ferit al mitj del cor per aquest tremendo xasco, busqui en la llar el consol que 'ls seus dolors necessitan...?

Plegui, plegui, insigne atlot, y pensi que aquesta terra no es digna del alt honor de tenir per cap de colla á un rival de 'n Cicerón, á un Bismarck de nova especie, á un geni tan portentós com el que la hermosa Palma va cridat en el seu bressol, entre 'l remor de las onas y 'l xarroteig dels moixóns...

C. GUMA

Teatro de la Situació

NOVA COMPANYÍA

AZCÁRRAGA

s el director obligat de totes las ineritats políticas.

Quan els conservadors no s'enteuen, ó els liberals se barallen, ó 'ls demòcrates ficen els peus á la gallegada y no poden donar un pas més, ja se sab:

—Que vingui l'Azcárraga y que fassi 'l favor d'organizar un ministeri baratet.

Y l'home, que en qüestió de contractar *bolos* se pinta sol, comensa á celebrar entrevistas y conferències, y en vintiquatre horas ó quaranta vuyt á tot estirar, surgeix una situació ni cuca ni auçell, pero lo suficientment viable pera sortir del pas y donar temps als verdaders actors—perque 'l pobre de don Marcelo no passa de ser un aficionat, y encare molt mitjanet—pera que 's posin d'acord y arrelin una companyia cómica ó dramàtica, pero companyia de debò.

De las sevases aficions no es possible dirne res que no sigui de tothom sapigut. Al véurel tan gras, son molts els que s'figuran que de las habitacions de casa seva la més ben arreglada es el menjador. Res més lluny de la veritat. Lo que l'Azcárraga cuya ab predilecció especialissima es l'oratori.

Baix aquest aspecte, en Polavieja podrà ser un general més cristiano qu'ell, pero de segur que no sab com don Marcelo tantas jaculatorias ni tantas oracions.

Tres vegadas, ab aquesta, ha desempenyat el paper de *interino*. La primera volta que fou poder va durar dos mesos; la segona, quatre y dues...

¿Quànt temps s'aguantarà ara?

VILLAR Y VILLATE

Ministre nou de trinca, encarregat de la cartera de Guerra.

De bonas á primeras, confessó que 'l seu nom va sonar a l'orella ab soroll desconegut.

Villar y Villate... ¿Qui es aquest senyor?, anava jo preguntant á tots els que d'assumptos guerreros soien ocupar per deber ó per gust.

—Oh!—m'deyan:—Una bella persona. Es el que va tenir l'honor de dirigir las últimas maniobras militars. Guapo, alt, molt instruït; sab el francés y el xino... En fi, un Salomón ab sabre.

Tot això m'anava perfectament bé. Pero vels'hi aquí que de prompte surt un amich—amich del ministre de la Guerra—y creyente dir alguna cosa, s'aixeca de punetes y 's posa á cridar:

—Que consti que 'l general Villar l'any 1870 va prendre part en l'atach de Gracia...

—L'atach de Gracial... Involuntàriament van venirme á la memòria un parell de redolins de l'auca d'aquell fet gloriós...

La primera barricada la trobaren abandonada.

La tropa endavant segneix, y la segona... 'l mateix.

Y, involuntàriament també, vaig clavar-me á riure.

AGUILAR DE CAMPÓ

A constant no hi ha qui 'l guanyi.

Cada vegada que, tractantse de formar ministeri nou, van a buscarlo á n'ell y li preguntan qué vol prendre, la seva resposta sempre es la mateixa:

—Estat!

Ministre d'Estat es ara, y no hi ha cap necessitat de ser profeta pera vaticinar que 'l marqués d'A

La solució de la crissis

Avans del part tothom deya:
—¿Qué deurá sé aixó, germáns?

Y mireu total lo qu' era:
Una colla d' escoláns!

ministre d' Hisenda no va quedarhi ni un vidre sen-
cer.

— No t' espantis—va dirli don Antón:—T' han
trençat els vidres? La nació te 'ls pagará.

Y á la primera ocasió que va presentárseli, va po-
serli á la mà una cartera.

LA CIERVA

Aixó, encara que no ho sembli, es l' apellido del
senyor ministre d' Instrucción pública; ministre nou
en l' ofici y desprovehit, per lo tant, d' historia.

Fill de la terra murciana, s' explica bastant bé y
diu que porta una barbitarit de projectes.

Actualment es diputat per Mula.

Mula... La Cierva... ¿No 'ls sembla á vostés tro-
barse en aquest moment á la colecció zoològica del
Parch?

CÁRDENAS

Ministre d' Agricultura, paisà dels Quinteros y
usufructuari per primera vegada d' un silló de con-
celler de la Corona.

S' assegura que té moltes ganas de traballar; pero
com que per traballar ab profit se necessita temps
y es molt possible que al pobre senyor per allá als
vols de Carnaval ja li hajen donat el canuto, excusat
es dir que si 'ls seus projectes arriban á ser no més
llegits ja farán prou.

MARQUÉS DEL VADILLO

Per tercera vegada s' enfila al ministeri don Fran-
cisco Xavier González de Castejón y Elío, perso-
natge més carca qu' en Saballs y incapàs d'empen-
dre res sense l'aprobació y l' consentiment del bisbe.

En marqués, però marqués con pequenez, ben al
revés del seu company el d' Aguilar de Campóo,
qu' es marqués con grandeza y pot, en virtut d'
aquesta circumstància cubrirse davant del rey.

Professor de dret en la Universitat de Madrid,
resulta home d' un talent tan extraordinari, que lo
mateix serveix para un barrido, que para un fregado,
que pera pegarse cops al pit davant d' un sant
qualsevol.

L' any 1900 va ser ministre de Gracia y Justicia;
l' any 1902, ministre d' Agricultura, avuy n' es de
Gobernació... y no fora res d' extrany qu' en un'
altra crisis ho fos de Marina.

Coneguda la companyia, crech que no hi haurá
lector que no digui lo mateix:

—Vaya un personal més lluït!.. Planyém al em-
pressari.

FANTASTICH

ON molts els conservadors que
's negan á acceptar las brevas
que 's hi ofereixen els aca-
rraguins. (Al pronunciar
aquesta paraula, cuidado á
equivocarse: no diguin aca-
garrius).

Y's negan á acceptarlas per-
que ja saben per endavant que
han de durar poch, y que no tindran temps d' apu-
rarlas fins á la colilla.

Un dels que fan escarafalls es el Sr. Sanpedro, y
aixó que li oferfan *nada menos* que la presidència
del Consell d' Estat.

Es molt trist per un govern tan clerical, que fins
San Pedro se li haja girat d' espatllas.

L' arcalde Lluch no vol seguir á n' en Maura. En
un principi havia pensat dimitir; pero s' hi ha pen-
sat millor, y en definitiva ha determinat quedarse.

¿Qué li faltava pera congraciarse la benevolència
del govern?.. ¿Aparentar més religiositat de la que
té? ¿Completar el bon concepte que d' ell van formar
els clergicals quan va donar una vara á la Verge del
Pilar? Donchs ja ho ha fet.

Per telégrafo ha demanat la benedicció del Carde-
nal Cassanyas, y l' Eminentíssim li ha enviada per
teléfono.

—Han vist may un arcalde més beneyt?

Ara, si cau, tindrà al menos un consol.

El de poder dir que ha caygut, *habiendo recibido
los Santos Sacramentos, y la bendición apostólica.*

Diputat per Cabra era en Sánchez Guerra, minis-
tre de la Gobernació d' en Maura.

Y ara desempenya aquesta cartera el Marqués de
Vadillo, conequit per la Cabra trista.

De manera que, governi qui governi, no pot Es-
panya sortir de Cabras.

Y de cabras cotadoras.

—Deu meul ¿Es possible?

El bisbe de Madrid Alcalá acaba d' excomunicar
al ex-ministre Sánchez Guerra per haverse batut en
desafio.

Vels'hi aquí un bisbe que acaba d' esbotzar ab el
bácul la veritat oficial.

Oficialment, després de les diligencias practicadas
pel jutjat, se va reconéixer y declarar qu' en
Sánchez Guerra y en Rodrigo Soriano no s' havian
batut. D' altra manera se 'ls hi haurían sagut d' aplicar
certs articles del Còdific Penal que tenen relació
ab els desafios.

—Cóm se comprén, donchs, que un bisbe desautori-
si l' obra de un jutje? ¿No equival la excomunió del
bisbe á una censura al jutjat?

Y després, ¿cóm s' explica qu' excomunió á n' en
Sánchez Guerra y s' abstingui d' excomunicar á n' en
Rodrigo Soriano?.. ¿No van ser ells dos, en tot cas,
els que s' varen desafiar? —Donchs, perque l' bisbe
que condemna al un, deixa al altre completament
impune?

—Ah! A la qüesta las excomunións son com la va-
cuna, que no pren sino en els organismes propensos
á contraure la verola. Els que tenen en el cos el virus
de la impietat son inmunes á las excomunións. Sois
als creyents ó als hipòcritas els hi fan efecte.

Vels'hi aquí qu' en Sánchez Guerra ja no podrà
acostar-se mai més á Palacio. ¡Un excomunicat!.. ¡Y
ab la pudó de sofre que deu fer!. —L' han ben guarnit!

Se comprén que l' general Azcárraga s' haja que-
dat ab la cartera de Marina.

Ningú més á propòsit qu' ell pera desempenyarla.
Perque si no tenim barcos, tindrem sempre ab el
general Azcárraga un exemplar de material flotant.

Es home corpulent, de panxa grossa y arrodonida,
y sempre que convingui pot tirarse á l' aigua en cat-
itat de boya.

El dia en que l' general Azcárraga va ser cridat á
Palacio pera confiarli la formació del ministeri, hi
anà ab un tall á la galta, tapat ab un pedasset de ta-
feta inglesa.

—Qué havia succehit?
Una cosa molt senzilla. El general no volgué pre-
sentarse davant del rey, sino ben afeytat. Y sigui-

per la pressa ab que va efectuarho, sigui per l'emo-
ció, va ferse aquell tall ab la navaja.

Ara no més falta que li sigui reconegut el sacrifici.
Lo menos, lo menos se li ha de concedir la creu
llorejada de Sant Fernando, si es qu' encare no la té.
Y cas que la tingui, no estarà mal que li repeixeixin,
perque se'n pugui penjar una á cada petxuga.

Se l' ha ben guanyada.

Ha derramat la seva sanch al servèy de la monar-
quia.

Un periódich califica al actual ministeri, de go-
bern de pessebre.

Y es perque 'ls ministres que 'l componen no pas-
san de la talla de las figuretes qu' en els pessebres
hi posan.

De manera que, d' alguna cosa servirán, quan no
pera res més, pera diversió de las criatures.

—Pobre Amo Toni! Tan confiat qu' estava, parlant
sempre de quinquis.

—Y tinguin! A lo millor de las seves ilusions, se li
ha trencat el quinqué... ni.

Y s' ha quedat á las foscas.

A n' en Canalejas acaban de nombrarlo académich
de la Llengua.

No serà de molt tan fácil que 'l nombrin may
académich dels Fets.

També en Montero Ríos, el demòcrata de cam-
ma, va declarar-se partidari de que per ara no s' obrin
les Corts, perque «con los debates podrían escitarse
las pasiones, etc., etc., etc.»

Està bé; pero aixó no cura de res. Perque tenint-
les tancades per canguelo, també se'n excita una
de passió.

La passió de riure.

El general Lofio, s' deya que dimítira la coman-
dancia general del tercer cos del exèrcit.

Pero s' ho deu haver pensat millor, y no dimiteix.
—Ay Lofio, no faltarà más!

El president del nou ministeri està á punt de cam-
biar d' apellido. En lloc d' Azcárraga, s' dirà Azca-
rréga, ab l' accent sobre la é.

Y en efecte, s' carrega perque ningú n' fa cas, y's
carrega, sobre tot, pels attachs que li dirigeix la
premsa.

No li faltava més sino que després d' haver enviat
á la mort á 150,000 joves espanyols ab la major tran-
quilitat del món, ara se'ns tornés susceptible.

—Vaja, home, vaja; no s' hi encaparri, y atenguis
en tot y per tot al ditxo popular: Tranquilitat y
bons aliments.

Uns maristas francesos, al ser expulsats de Fran-
ça, van traslladarse á Pallanza (Italia), ahont, al poch
temps de serhi instalats, se'ls ha descubert una
pequeña meticolosidad, com diria en Robert Robert, si
signés vin.

En efecte: una quarantena d' alumnes d' aquell
colegi, han sigut víctimas de la seva brutal lascivia.

—Ahont anirás bou, que no llauris? —Y ahont anirás
marista, que no maristiquis!

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NUMERO

1. XARADA.—En-do-na.
2. TERS DE SÍLABAS.—PA LE TA
LE DES MA
TA MA RIT
3. GEROGLÍFIC.—Cada hu es com es.

CORRESPONDÈNCIA

Caballers: B. A. F., J. D. Vidreras, Rey de Bastos,
Ignasi Anguita, Son pare dels trons, Estebé Poch y Mo-
ra, Guillém C. Miquellet, Un peluquer y J. S. Gastador
del Regiment d' España! Oblit á las mitjanies!

Caballers: F. Joanet, J. Tiragraní, Joseph Gorina
Roca, A. Cararach y Jaume S. Vendrellench: Salut als
genis!

Caballers: J. Montabliz: Rebudas las xaradas; gracies
per endavant.—Un frenólech: De vosté, m' dedicaria sols
á l' antropometria.—Xech de Llansá: No'ns tenen cap
utilitat.—Andresito: Ja es llarga ja... En ff, veurém.—

Manuel Salce: —Vosté escriu *Ivern* aixís?... Pleguém! No
llegeix més.—Roch Quelafert: No es probable que hi
cápigan.—Mar y Terra: ¡Bunyol!—J. Riba: ¡Pastitxol!—
J. R.: No està al punt.—Chirne: Aixó es un plagi com una
casa. Plagi es sinònim de robo... ¡Lladre!—J. Moret de
Gracia: *Bueno*...—Joseph Monclús: No'ns vingui ab co-
sas tan serias.—Andreu Cubés Francés: *Amigo* i quina
poca gracia!—Murciélagos: No passa.—J. V., A. P., J.
T. y altres, P. D., J. B., P. V., M. E., T. G., F. E., J.
G., J. P., P. Q. y B., J. M., J. R., J. A., Un seminarista
del Collbat, J. A. y R., A. R., Un furné, Murciélagos
y F. G.: No'ns es possible insertar las cartas que 'ns re-
meten per varias rahons.

Imprenta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer
del Olm, número 8

Tinta Cr. Lorilleux y C.

ALMANACH

DE

LA CAMPANA DE GRACIA

PERA L' ANY 1905

Un bonich volum d' unes 200 pàginas, completament plenes de
trballs satírichs, polítics, de sociologia y de varietats, en prosa
y vers, amenisadas per un número immens de caricaturitas, notes
humorístiques, perfils còmics, etc., etc.

Es l' Almanach polítich mes antich, mes popular y mes barato
d' Espanya.

Preu: DOS ralets * Se ven per tot arreu

